

**ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΔΥΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ
(ΕΓΓΡΑΦΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΜΑΣ ΣΤΑΛΗΚΑΝ
ΑΠΟ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΣΤΙΣ 5.4.2016).**

ΜΕΡΟΣ Α

Νομοσχέδιο για την Τροποποίηση του περί Δήμων Νόμου.

1. **Άρθρο 2 του Νομοσχεδίου, αναφορικά με το προτεινόμενο νέο άρθρο 10B (3) (β):**
Να τροποποιηθεί ούτως ώστε, τους εκπροσώπους των ομάδων κατοίκων να τους καλούν οι αρμόδιες Επιτροπές που ορίζονται από το Δημοτικό Συμβούλιο.

2. **Άρθρο 3 του Νομοσχεδίου.**
Για τροποποίηση του άρθρου 15 του περί Δήμων Νόμου, με την εισαγωγή νέου εδαφίου (3):

Η Ένωση Δήμων Κύπρου επιμένει όπως διαγραφεί η προτεινόμενη πρόνοια: να ισχύσει ότι ισχύει και για τους άλλους πολιτειακούς αξιωματούχους, αναφορικά με τις θητείες.

3. **Άρθρο 4 του Νομοσχεδίου.**
Σχετικά με την αντικατάσταση του άρθρου 43 του περί Δήμων Νόμου:
Στο τέλος της παρα. (β) του εδαφίου (1) του νέου άρθρου 43, να προστεθεί στο τέλος η φράση «σε συνεννόηση με το Δήμαρχο.»

4. **Άρθρον 9 του Νομοσχεδίου.**
Για τροποποίηση του περί Δήμων Νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 83Α:
  - (I) Στο εδάφιο (2) του νέου άρθρου 83Α:
να μπει πρόνοια ότι θα υπάρχει πλειοψηφία των εκπροσώπων των Ένωσης Δήμων Κύπρου και Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου.

  - (II) Στο εδάφιο (1) του νέου άρθρου 83Α:
να καθοριστούν ρητά τα κριτήρια, με βάση τα οποία θα αποφασισθούν τα «τοπικά συμπλέγματα», ήτοι:
    - (α) πληθυσμός

    - (β) υφιστάμενες οικοδομές

    - (γ) πραγματικές οικονομικές ανάγκες που προκύπτουν από την ανάγκη συντήρησης των υποδομών και παροχής υπηρεσιών

    - (δ) γεωγραφική περιφέρεια

(ε) έσοδα, κλπ

(III) Το εδάφιο (3) του νέου άρθρου 83Α να διαγραφεί.

(iv) Στο εδάφιο (4) του νέου άρθρου 83Α:

(α) Η Ένωση Δήμων Κύπρου διαφωνεί με τις «γραμματειακές ή και λογιστικές υπηρεσίες» (παρα. (β)).

(β) Να προστεθεί και νέα παράγραφος με θέμα τις «κοινωνικές υπηρεσίες» που εισηγήθηκε η Ένωση Δήμων Κύπρου στην προηγούμενη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών.

5. Επίσης να γίνει αποδεκτή εισήγηση της Ένωσης Δήμων για κατάλληλη τροποποίηση του άρθρου 7B του περί Δήμων Νόμου (που προνοεί για τη θεσμοθέτηση της Ένωσης Δήμων) με σκοπό τη δυνατότητα αποκοπής των συνεισφορών των Μελών της Ένωσης Δήμων, απευθείας από την Κρατική Χορηγία προς τους Δήμους.

Η εισήγηση αυτή δόθηκε με σχετική επιστολή, ημερομηνίας 6.4.2016, προς τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, με κοινοποίηση στον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών. Επισυνάπτεται ως **Παράρτημα 1** του Μέρους Α του παρόντος Σημειώματος.

6. *Η Ένωση Δήμων υπέβαλε έντονα εισήγηση για εισαγωγή σχετικής διάταξης στον περί Δήμων Νόμο για την οικονομική πτυχή. Όμως δεν έχει περιληφθεί οποιαδήποτε πρόνοια:*

(α) για τη ρύθμιση των χρεών των Δήμων,

(β) για την παραχώρηση οικονομικών πόρων (π.χ. φορολογία ακίνητης ιδιοκτησίας).

(γ) τη δημιουργία ειδικού ταμείου πρόωρης εθελοντικής / εθελούσιας πρόωρης αφυπηρέτησης δημοτικών υπαλλήλων / εργατών, για να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά ο πλεονασμός εργαζομένων στους Δήμους.

Απλά παραμένει η διάταξη του άρθρου 67 του περί Δήμων Νόμου, για επιδότηση του προϋπολογισμού εσόδων των Δήμων δια χορηγίας που προτείνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο και εγκρίνεται από τη Βουλή.

7. Στο τέλος του Νομοσχεδίου να προστεθεί μεταβατική διάταξη στην οποία να καθορίζεται ότι η ισχύς του παρόντος Νόμου θα τεθεί σε ισχύ, σε ημερομηνία που θα καθορισθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο, ώστε να συμπέσει με την ημερομηνία που θα τεθούν σε ισχύ οι προβλεπόμενοι με βάση το νέο/προτεινόμενο άρθρο 83(A)(1) Κανονισμοί.

ΜΕΡΟΣ Β

Νομοσχέδιο με τίτλο

«Ο περί Επαρχιακών Συμπλεγμάτων Νόμος του 2015».

1. **Άρθρο 3** του Νομοσχεδίου.
  - Σημειώνεται ότι έχει συμφωνηθεί μεταξύ Υπουργείου Εσωτερικών και Ένωσης Δήμων όπως τα Επαρχιακά Συμπλέγματα θα ταυτίζονται με τα όρια των υφιστάμενων επαρχιών. Να γίνει η κατάλληλη τροποποίηση.

2. **Άρθρο 4** του Νομοσχεδίου,
με θέμα «σύνθεση συμβουλίων»

Να καθοριστεί η αναλογική εκπροσώπηση στη σύνθεση του Συμβουλίου του Επαρχιακού Συμπλέγματος, με βάση κατανομή που θα συμφωνηθεί μεταξύ του Υπουργείου Εσωτερικών και των Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων.

3. **Άρθρο 5** του Νομοσχεδίου.

Έγιναν αποδεκτές οι εισηγήσεις της Ένωσης Δήμων για το άρθρο 5 του νομοσχεδίου, με θέμα «Έξοδα παραστάσεως Προέδρου και Μελών Συμβουλίου».

4. **Άρθρο 7 (1) (γ)** του Νομοσχεδίου.

Δεν συγκεκριμενοποιήθηκε που θα γίνεται η προβλεπόμενη Γνωστοποίηση.

5. **Άρθρο 8 (2) (β)** του Νομοσχεδίου.

Σημειώνεται η διαφωνία μας σχετικά με την αρμοδιότητα έκδοσης των αδειών οικοδομής, για τις οποίες η Ένωση Δήμων έχει ισχυρή άποψη ότι πρέπει να παραμείνουν είτε στις Τοπικές Αρχές (Δήμους), είτε στο Τοπικό Σύμπλεγμα.

6. **Άρθρο 9** του Νομοσχεδίου.

Στο **άρθρο 9** έγιναν αποδεκτές οι εισηγήσεις της Ένωσης Δήμων στο εδάφιο (2)(α) και (β) και στην παράγραφο (γ). Οι δύο τελευταίες γραμμές της παραγράφου (γ) να διαγραφούν.

7. **Στο Άρθρο 20** του Νομοσχεδίου
  - Εδάφιο 2 (α): Παραμένει ο Περιβαλλοντικός σχεδιασμός. Θέση της Ένωσης Δήμων να διαγραφεί.

  - (β) Πολεοδομική και οικοδομική άδεια:
Δεν έγινε αποδεκτή η θέση της Ένωσης Δήμων, όπως η αρμοδιότητα για την έκδοση οικοδομικών αδειών παραμένει στους Δήμους.

Όπως αναφέρθηκε στη Βουλή η μη περίληψη της αρμοδιότητας της ενιαίας αρχής ανάπτυξης σ' αυτές του Επαρχιακού Συμπλέγματος αποτελεί κόκκινη γραμμή για το Υπουργείο Εσωτερικών.

8. Στο **Άρθρο 45** του Νομοσχεδίου.
Έγινε αποδεκτός, ο όρος «δημοτικά απόβλητα».
9. Στο **Άρθρο 55** του Νομοσχεδίου.
Έχουμε την άποψη ότι δίνονται υπερβολικές αρμοδιότητες στα δύο Υπουργεία (Οικονομικών και Εσωτερικών).
10. Στο **Άρθρο 56 (3)(β)** του Νομοσχεδίου.
Παραμένει η εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου για μη έγκριση δανεισμού κλπ., θέση με την οποία η Ένωση Δήμων διαφωνεί.
11. Αναφορικά με το **Άρθρο 59** (α) του Νομοσχεδίου.
  - Η Ένωση Δήμων ζήτησε την κατάλληλη τροποποίηση του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης Νόμου (Νόμου Ομπρέλα).
  - Στάληκε σχετική επιστολή στο Υπουργείο Εσωτερικών ημερομηνίας 12.5.2014 (επισυνάπτεται ως **Παράρτημα 1**).
  -
12. Αναφορικά με το **Άρθρο 60** του Νομοσχεδίου.
Έχουμε την άποψη για ανεξαρτησία του εσωτερικού ελέγχου για τις Τοπικές Αρχές.
13. Στο **Άρθρο 64** του Νομοσχεδίου,
προνοείται ότι με τη σύσταση του Επαρχιακού Συμπλέγματος, όλη η κινητή και ακίνητη ιδιοκτησία του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας, του Συμβουλίου Αποχετεύσεων, και του Συμβουλίου Εκμετάλλευσης Χώρων Διάθεσης ή Αξιοποίησης Οικιακών Αποβλήτων της οικείας περιοχής, περιέρχονται στο οικείο Επαρχιακό Σύμπλεγμα.

Δεν υπάρχει οποιαδήποτε αναφορά για την περιουσία των Δήμων που είναι Αρχές Υδατοπρομήθειας.

Από πλευράς Ένωσης Δήμων διατυπώθηκε η θέση ότι δεν πρέπει να αποξενωθεί οποιαδήποτε δημοτική περιουσία, προς όφελος Επαρχιακού Συμπλέγματος, χωρίς προηγουμένως να δοθεί ανάλογη αποζημίωση.
14. Στο **Άρθρο 74(3)** του Νομοσχεδίου,
παρέμεινε ο όρος «οικιακών αποβλήτων» αντί του όρου «δημοτικών αποβλήτων» που διορθώθηκε στο άρθρο 45 των Νομοσχεδίων (πιο πάνω).
15. Το **Άρθρο 77** του Νομοσχεδίου,
που προνοεί για τις εκλογές στα Επαρχιακά Συμπλέγματα, παρέμεινε το ίδιο, δηλαδή να παραπέμπει για ρύθμιση στις διατάξεις του Παραρτήματος.

Σημειώνεται ότι με βάση την παράγραφο 1 του Παραρτήματος, το Συμβούλιο του Επαρχιακού Συμπλέγματος συστήνεται μετά από

έμμεση εκλογή, που πραγματοποιείται μεταξύ των Δημοτικών Συμβουλίων και των Κοινοτικών Συμβουλίων.

Εκ πρώτης όψεως ο όρος «έμμεση εκλογή» παρότι πρακτικός, θεωρείται, νομικά, ως αδόκιμος όρος. Θα πρέπει ίσως να επιλεγεί ένας πιο κατάλληλος, νομικά, όρος.

16. Αναφορικά με το **Άρθρο 79** του Νομοσχεδίου, παραμένει ασάφεια σχετικά με τις οργανικές θέσεις των Οργανισμών / Υπηρεσιών που θα ενσωματωθούν στο Σύμπλεγμα.
17. Αναφορικά με το **Άρθρο 88** του Νομοσχεδίου, που προνοεί ότι τα υφιστάμενα Ταμεία Συντάξεων, Ταμείων Προνοίας κλπ παραμένουν σε ισχύ, διατυπώθηκαν αρκετές παρατηρήσεις / ανησυχίες, χωρίς να διασκεδαστούν οι ανησυχίες αυτές, αναφορικά με την κατοχύρωση των δικαιωμάτων των υπαλλήλων.
18. Αναφορικά με το **Άρθρο 89** του Νομοσχεδίου, η Ένωση Δήμων υπέβαλε έντονες παραστάσεις, ότι δεν αποδέχεται την προτεινόμενη εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου, να μπορεί με απόφασή του να αναθέσει περαιτέρω «ειδικά καθήκοντα» σε οποιοδήποτε Επαρχιακό Σύμπλεγμα και να παραχωρήσει σ' αυτό την απαιτούμενη εξουσία για την άσκηση των εν λόγω καθηκόντων. Αντί αυτού προτείνει όπως κάθε νέα εξουσία να προστίθεται στα Επαρχιακά Συμπλέγματα με Νόμο που θα ψηφίζει η Βουλή.
  - Η θέση της Ένωσης Δήμων δεν έγινε αποδεκτή και δεν περιλήφθηκε στο νέο κείμενο του Νομοσχεδίου αυτού, από το Υπουργείο Εσωτερικών.
19. Στο **Άρθρο 101** του Νομοσχεδίου, προνοείται η λήψη μέτρων προστασίας των ευάλωτων καταναλωτών, με διατάγματα του Υπουργού Εσωτερικών. Η Ένωση Δήμων υπέβαλε την πιο κάτω συγκεκριμένη εισήγηση που δεν έγινε τελικά αποδεκτή από το Υπουργείο Εσωτερικών στη Βουλή, παρά την αρχικήν αποδοχή της (κατά το στάδιο της διαβούλευσης με το Υπουργείο – περιλαμβάνετο στο σχετικό έγγραφο της Ένωσης Δήμων) από τον Υπουργόν Εσωτερικών, ο οποίος δήλωσε αποδοχήν των προτάσεων που περιλήφθηκαν στο εν λόγω έγγραφο εργασίας – εισηγήσεις Νομικού Συμβούλου Ένωσης Δήμων.

Η Ένωση Δήμων είχε προτείνει όπως, εάν θα παρέμενε η πρόνοια του νομοσχεδίου, τότε να προστίθετο συγκεκριμένη πρόνοια για αντισταθμιστικά μέτρα.
20. Αναφορικά με το **Άρθρο 107** του Νομοσχεδίου, που προνοεί για έκδοση Κανονισμών και Γνωστοποιήσεων από τα Επαρχιακά Συμπλέγματα, με την έγκριση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, για τη ρύθμιση διαφόρων θεμάτων, το Υπουργείο Εσωτερικών δεν περιέλαβε την θέση του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, όπως οι εν λόγω Κανονισμοί και Γνωστοποιήσεις περνούν από τη Βουλή.

21. Το **Άρθρο 110** του Νομοσχεδίου, προνοεί για την έναρξη της ισχύος του Νόμου αυτού, ότι τίθεται σε ισχύ με γνωστοποίηση που εκδίδεται από το Υπουργικό Συμβούλιο και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Η Ένωση Δήμων υπέβαλε, έντονα, τη θέση της ότι ο νόμος πρέπει να τεθεί σε ισχύ παράλληλα με την έκδοση των Κανονισμών, αφού πολλά και σημαντικά θέματα αφήνονται να ρυθμιστούν μέσα από τους Κανονισμούς.

22. Αναφορικά με το Παράρτημα του νομοσχεδίου Με βάση το **Άρθρο 77**, σύμφωνα με το οποίο θα ρυθμιστούν τα θέματα των εκλογών στα Επαρχιακά Συμπλέγματα (έγινε αποδεκτή η θέση της Ένωσης Δήμων και άλλων Οργανισμών) προνοείται με βάση την παράγραφο 1 του Παραρτήματος, ότι το Συμβούλιο Επαρχιακού Συμπλέγματος συστήνεται (ο ορθός όρος συγκροτείται) μετά από «έμμεση εκλογή» που πραγματοποιείται μεταξύ των Δημοτικών Συμβουλίων και των Κοινοτικών Συμβουλίων των Τοπικών Αρχών της οικείας περιοχής του Συμπλέγματος, με αναλογική εκπροσώπηση των Δήμων και των Κοινοτήτων στο Συμβούλιο.

Όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω (για το άρθρο 77) ίσως θα πρέπει να επιλεγεί ένας, νομικά, πιο δόκιμος όρος.

Με βάση την παράγραφο 2 του Παραρτήματος προνοείται ότι ο τρόπος διεξαγωγής, η διαδικασία και όλα τα ζητήματα που αφορούν τις εκλογές στα Επαρχιακά Συμπλέγματα, θα καθορίζονται με κανονισμούς που θα εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 107.

24. Επίσης να εισαχθεί στο νομοσχέδιο αυτό πρόνοια με την εισήγηση της Ένωσης Δήμων, που δόθηκε με σχετική επιστολή, ημερομηνίας 6.4.2016, προς τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, με κοινοποίηση της στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, για θεσμοθέτηση της Ένωσής μας και στο νέο νομοθετικό πλαίσιο, όπως θα διαμορφωθεί με τη μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η εισήγηση αυτή επισυνάπτεται ως **Παράρτημα 2** του Μέρους Β του παρόντος Σημειώματος.